

*Jest na świecie kraj malutki,
Gdzie mieszkają krasnoludki,
Mają domki z cienkiej słomki,
Z kominami jak poziomki.
Krasnoludek, gdy jest młody,
Wcale nie ma jeszcze brody,
Żadnych ważnych spraw nie miewa,
Tylko bawi się i śpiewa.*

Tak napisał kiedyś Jan Brzechwa i myślę, że skoro tak napisał, to chyba coś o tym wiedział. Może przyjaźnił się z jakimś fajnym krasnoludkiem... Życzę, aby te ostatnie dni

W jaki sposób automaty na monety sprawdzają, czy moneta jest dobra?

Wszystko, co wrzucimy do takiego automatu, przechodzi surową kontrolę. Szczegóły „rozpracowywania” monet są w różnych maszynach rozmaite, lecz większość zaczyna od zbadania monety pod względem grubości, średnicy, ciężaru i składu stopu. Pierwsza próba jest najprostszą, gdyż rozmiary otworu do wrzucania uniemożliwiają wprowadzenie monety zbyt dużej. Następnie, po przejściu przez otwór, czasem badane jest centrum monety, czy nie jest to podkładka pod śrubę lub, czy nie ma w środku otworu, jak w niektórych monetach zagranicznych.

Jeśli moneta przejdzie tę próbę zwycięsko, wpada do specjalnej kołyski. Gdy jest zbyt lekka, nie poruszy kołyski i trafi do kanału zwrotnego: jeśli zaś ma odpowiednią wagę, wpada do korytka, którym przez chwilę się toczy. W tym momencie przechodzi przez pole magnetyczne, które sprawdza skład stopu. Jeśli okaże się, że magnetyczne właściwości metalu są niewłaściwe, moneta zostanie odrzucona i trafi do kanału zwrotnego. Jednakże, jeśli wszystko jest dobrze, zostaje zaakceptowana i automat wydaje nam wreszcie bilet, napój lub znaczki.

roku szkolnego były spokojne, nauczyciele nie zadawali prac domowych, a Wasze świadectwa były wypełnione tylko tymi najlepszymi ocenami. Niech wszystkie lata najpiękniejszego okresu w życiu, którym jest dzieciństwo były tak bez troskie i szczęśliwe, jak małych krasnoludków.

Podróże dalekie i bliskie: Zajrzyjmy na MARS

Marzyliście o tym, żeby choć jednym okiem zobaczyć to, co się dzieje i jak wygląda Mars? Teraz nie ma problemu. Oto spełniło się Wasze marzenie! Możecie tam zajrzeć dzięki internetowemu serwisowi Google Mars.

Macie możliwość zobaczyć tę planetę w trzech różnych ujęciach. Pierwszy pokazuje ukształtowanie terenu, drugi — temperatu-

re, trzeci zaś to czarno-białe zdjęcia terenu przekazane przez sondy. Możecie z bliska przyjrzeć się marsjańskim wzgórzom, kanionom, wydomom i kraterom, korzystając z opcji „zoom”.

Czy wiecie, że...

- 1/5 powierzchni Ziemi to powierzchnia Marsa;
- marsjański rok trwa aż 687 dni.

Alfabet dobrych manier: „L” — jak:

Lenistwo – leniem być to straszny wstyd! Popęłniać błędy każdemu się zdarza, ale nie ma nic gorszego niż nic nie robienie. Ten, kto się leni, nie jest wart ani przyjaźni, ani miłości. To brzydkie!

Lubić się — warto, naprawdę warto lubić ludzi, zwierzęta, rośliny i cały świat. Jeżeli my będziemy lubić, to będziemy również lubiani.

ALE DOWCIP!

- Dzień dobry, przepraszam za spóźnienie.
- Dlaczego się spóźniłeś?
- Bo koldra nie chciała mnie wypuścić.

Fascynujący świat zwierząt

Jaszczurka zwinka

Jaszczurka zwinka jest kuzynką jaszczurki żyworódki, padalca i żmii, ale nie przepada za nimi dlatego, że na nią polują. Tak samo, jak gniewosze, zaskrońce, szczury i większe ptaki.

Jest gadem i zanim gdziekolwiek wyruszy, musi się wygrzać na słońcu. Mimo że jest bardzo mała, przetrwała na Ziemi, podczas gdy mnóstwo wielkich gadów wyginęło. Można ją znaleźć prawie wszędzie: na wrzosowiskach i torfowiskach, w zaroślach, na terenach bagiennych, a nawet w przydomowych ogródkach.

Wiosną jaszczurki odbywają gody i wówczas samce często ze sobą walczą. Wydymają szyje i przednią część ciała, bijąc ogonami na boki. Podnosząc się na nogach tak wysoko, jak tylko się da, otwierają pysk i zaczynają złowrogo syczeć, po czym atakują głowę i

barki rywala. Gryzą się nawzajem i przetaczają po ziemi. W trakcie walki zdarza się złamać lub nawet stracić palec u łapy. Zmagania trwają tak długo, aż jeden z przeciwników się podda.

Prawdziwe smoczyska!

Złapana za ogon, potrafi odrzucić go i uciec, podobnie jak większość innych jaszczurek. Jest to możliwe dzięki temu, że trzony kręgowy ogona są podzielone cienką warstwą tkanki ułatwiającej pęknięcie kręgu. Choć jest to świetny sposób na wyrwanie się drapieżnikowi, jaszczurka musi potem stracić sporo energii na wyhodowanie nowego ogona.

Prawie połowa jaszczurki to ogon.

Niegdyś jaszczurki zwinki były tak rozpowszechnione, że dzieci łapały je i sprzedawały do sklepów zoologicznych. Obecnie ich liczebność spada, często z powodu pożarów.

Czy wiecie, że...

...w Polsce znajdują się największe lustra w Europie?

Największe lustra w Europie wcale nie znajdują się w Wersalu, a w zamku w Pszczynie. Zamek w Pszczynie jest jedną z pięciu arystokratycznych rezydencji w Polsce, które wyszły bez uszczerbku z wojennej zawieruchy. To niemal cud, zważywszy, że podczas II wojny światowej mieściła się tu szkoła Wehrmachtu a potem szpital armii radzieckiej. W zamku przetrwały największe lustra Europy – każde ma powierzchnię 14 m².

Nasi przyjaciele: Nikt nie troszczy się tak jak miś!

Troskliwe Misie to grupa dziesięciu uroczych, futrzanych przyjaciół, z których każdy ma specjalną misję. Troskliwe Misie pomagają nauczyć ludzi, jak opiekować się i dbać o drugiego człowieka. Każdy miś ma na brzuchu jasno pomalowany obrazek, pokazujący światu, o jaką dziedzinę troszczenia się każdy z nich dba. I tak jest Miś Snu, Poczucia, Przyjaźni, Zabawy, Szczęścia, Nastroju, Miłości, Dzielenia, Czułości i Życzeń.

Troskliwe Misie w chmurkowym domku uczą

się nawzajem, jak się troszczyć. Czasami muszą pospieszyć na Ziemię, aby pomóc złagodzić kryzys w dbaniu i troskliwości u ludzi. Gdziekolwiek Troskliwe Misie są, czy będą i cokolwiek będą robić, w swój mięciutki i zabawny sposób zawsze dzielą swój specjalny dar troszczenia się z każdym, kogo napotkają na drodze.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEWIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

